

BOGUSŁAW BANASZAK

Konstytucyjne ujęcie prawa dostępu do informacji o działalności władz publicznych

Streszczenie

Konstytucja polska zawiera zbiór praw podmiotowych umożliwiających uzyskiwanie informacji, aczkolwiek są to informacje zróżnicowane rodzajowo (art. 51, 54, 61 i 74). Rozważania zawarte w niniejszym opracowaniu skupiają się na wyrażonym w art. 61 Konstytucji RP prawie dostępu do informacji publicznej. Informacją publiczną jest każda wiadomość wytworzona przez władze publiczne lub odnoszona do nich, a także wytworzona przez inne podmioty wykonujące funkcje publiczne w zakresie wykonywania przez nie zadań władzy publicznej i gospodarowania mieniem komunalnym lub mieniem Skarbu Państwa bądź odnoszona do nich. Do udostępnienia informacji publicznej zobowiązane są organy władzy publicznej i osoby pełniące funkcje publiczne. Pojęcie władzy publicznej obejmuje władzę ustawodawczą, wykonawczą i sądowniczą, a ponadto samorząd terytorialny, zaliczany powszechnie do władzy wykonawczej.

Z art. 61 Konstytucji jednoznacznie wynika, że prawo do uzyskiwania informacji dotyczy informacji o działalności osób pełniących funkcje publiczne. Dotychczas zarówno w doktrynie prawa, jak i w orzecznictwie nie doprowadzono do ujednoczenia rozumienia pojęcia osoby pełniącej funkcję publiczną. Uwzględniając orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego, należy stwierdzić, że nie można utożsamiać pojęć funkcjonariusza publicznego i osoby pełniącej funkcje publiczne.

Prawo do uzyskiwania informacji o działalności organów władzy publicznej oraz osób pełniących funkcje publiczne jest publicznym podmiotowym prawem obywatela, które wszakże podlega pewnym ograniczeniom. Należy do nich prawo do prywatności. Konstytucyjna ochrona prawa do prywatności nie obejmuje jednak działalności publicznej osoby ani też sfery zachowań i działań, które ogólnie są pojmowane jako osobiste lub prywatne, jeżeli działania te lub zachowania wiążą się ściśle z działalnością publiczną. W przypadku kolizji prawa do informacji i prawa do prywatności konieczne jest ustalenie, czy istnieje związek informacji, która ma zostać udostępniona, z pełnieniem funkcji publicznej.

Słowa kluczowe: prawo dostępu do informacji o działalności władz publicznych – prawo do prywatności – osoba pełniąca funkcje publiczne